

Introduktion

I dette nummer af *Politik* har vi samlet fire artikler, der berører temaet national identitet og politisk kultur fra forskellige vinkler. **Flemming Splidsboel Hansen** bruger teorier om national identitet og „ontologisk sikkerhed“ til at analysere bevægelserne i Ruslands selvforståelse og politik over for Vesten siden Sovjetunionens sammenbrud. Han viser, hvordan den russiske selvforståelse i stigende grad er opbygget i opposition til Vesten, og hvordan det har negative følger for forholdet mellem de to. Samtidig har denne udvikling været med til at reducere russernes ontologiske og identitetsmæssige usikkerhed. Han argumenterer for, at det er vigtigt for Vesten at tage højde for, hvordan den russiske selvforståelse er konstitueret, når Vesten handler i forhold til Rusland. Især skal Vesten undgå at lade sig trække ind i symbolske provokationer, der kan bekræfte det russiske billede af, at Vesten ønsker at svække Rusland politisk og økonomisk.

Politisk kultur vedrører de normer, værdier og forestillinger, der strukturerer det politiske liv – debat, beslutninger og handlinger – i forskellige lande i relation til forskellige politiske institutioner og arenaer. **Søren Høgsbro Larsen** behandler et aspekt af dette, idet han analyserer forskellene på, hvordan krigen i Afghanistan er blevet dækket og diskuteret i britiske og danske aviser. Han viser, at vinklingen og den dagsorden, som henholdsvis de britiske og danske aviser har fulgt, kan være med til at forklare den vidt forskellige grad af støtte som befolkningerne i de to lande har haft til krigen: mens der blandt briterne har været et flertal imod krigen, har det modsatte gjort sig gældende i Danmark. Især kan det overvejende fokus i britiske medier på antallet af dræbte, soldaternes utilstrækkelige træning, udstyr, veteranforhold og den britiske regerings ansvar for dette forklare briternes manglende støtte til krigen.

Christian F. Rostbøll tager et andet aspekt af den politiske kultur op til debat, idet han spørger, hvad det

rette forhold er mellem den offentlige mening og den faktisk førte politik på den ene side og den politiske teoris bestræbelser for at finde de rette principper for det politiske fællesskab og for specifikke politikker på den anden side. Et slående eksempel er afstanden mellem den restriktive danske udlændingepolitik, som størstedelen af befolkningen støtter, og liberale teoretikers generelle argument for åbne grænser og fri indvandring. Skal den politiske teori bestræbe sig på at blive mere realistisk og praktisk relevant eller bør den offentlige debat besinde sig mere på teoretikernes principper? Rostbøll argumenterer for en arbejdsdeling, hvor den politiske teori søger efter sandheden uafhængigt af dens princippers realisme eller umiddelbare anvendelighed. Dermed kan teorien stå som et korrektiv, der kan provokere nye retninger i den offentlige debat og den førte politik. Samtidig ser han et problem i, at den danske debat om udlændingepolitikken indeholder så få overvejelser over, hvad der fra et moralsk synspunkt er påkrævet.

Theresa Scavenius anlægger en politisk teoretisk synsvinkel på spørgsmålet om national identitet og spørger hvilken normativ status nationale fællesskaber bør tilskrives. Hun diskuterer især begreberne „national forpligtelse“ og „nationalt ansvar“ i lyset af nyere politisk teoris forsøg på at rehabilitere nationens normative betydning. Ved nationale forpligtelser forstås, at man har stærkere forpligtelser over for ens landsmænd og –kvinder end over for andre. Diskussionen om nationalt ansvar handler om, hvorvidt nationer som kollektiver kan tilskrives et ansvar. Scavenius argumenterer for, at det ikke entydigt er godtgjort, at nationen kan tilskrives en normativ status, men peger samtidig på en række forhold, som gør, at ideen om national ansvarlighed bør spille en betydelig rolle i den politiske teoris fortsatte diskussioner.

Vi bringer i dette nummer to artikler uden for tema. **Marie Hammer** analyserer ud fra en principal-agent te-

ori årsagerne til, at det amerikanske præsidentembede er styrket væsentligt siden 2001. Hammer peger på, at det udspringer af en bevidst strategi fra Bush-administrations side, der fik gode forhold under et stigende amerikansk udenrigspolitisk engagement, en permanent udenrigspolitisk krise samt en Kongres præget af manglende handlekraft og en Højesteret, der var utilbøjelig til at forholde sig til afgørende forfatningsmæssige spørgsmål.

Malthe Munkøe undersøger på baggrund af nye data indsamlet i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet i 2009 om de europæiske partifamilier stadig har noget at være fælles om, og dermed om partifamilierne stadig

er relevante teoretiske kategorier at operere med inden for partiforskningen. Munkøe konkluderer, at partifamilien stadig er et brugbart analytisk koncept, dog med det forbehold at der i den liberale partifamilie er så store forskelle, at det er problematisk at betragte de europæiske liberale partier som medlemmer af den samme familie.

Nummeret rundes af med anmeldelser af nyere bøger om politik.

Tore Vincents Olsen
Temanummerredaktør